

[Elmquist.]

til Dommerkontorerne, men om en Række af de Forhold, der er nævnt, Skøder, Testamenter o. s. v. gælder dette absolut ikke.

Jeg har et Par Gange nævnt, at de Forretninger, der saaledes bliver udført paa Dommerkontorerne, fremtidig ikke vil være at udføre paa Dommerfuldmægtigenes Ansvar, saaledes som nu, men formentlig paa Dommerens Ansvar. Om dette Spørgsmaal har der under de hidtidige Forhandlinger hersket nogen Uklarhed, og jeg vil gerne bede den højtærede Justitsminister om en bestemt Udtalelse angaaende dette Spørgsmaal. Er det ikke rigtigt, naar jeg mener, at disse Forretninger, hvad enten de udføres af Dommerfuldmægtigen eller af Dommeren, vil blive udført paa Dommerens fulde Ansvar, saaledes at Dommeren ogsaa bliver økonomisk ansvarlig i de eventuelle Erstatningssager, som maatte opstaa i Anledning af Retstvister angaaende disse Forholds Ordning? Men hvis dette bliver Tilfældet, vil vi komme ud for, at Dommerne kan blive dømt til at betale i Forhold til deres Aflønning og almindelige gennemsnitlige Formueforhold uforholdsmæssigt store Erstatningsbeløb paa Grund af Forretninger, de tvings til at udføre, hvilket Forhold jeg vilde finde meget uheldigt.

Endvidere kunde jeg ønske, at den højtærede Justitsminister vilde forsøge at give en noget klarere Definition af, hvad formelle Skøder er, og hvad der i det hele taget menes med formelle Dokumenter. Det er ikke alene hos mig, men ogsaa hos foregaaende Talere, f. Eks. Ordføreren for mit Parti, der er Uklarhed til Stede i saa Henseende; saa jeg synes, det var i høj Grad naturligt og paakrævet, om den højtærede Justitsminister, hvis det er muligt, gav en nærmere Definition.

Vil det sige, at alt overhovedet skal være klart, saa at der kun er Tale om Udfyldelse af en Blanket? Hvis det er Tilfældet, vil den praktiske Betydning af Bestemmelsen jo ikke være stor. I den Tid, jeg har været Sagfører, har jeg endnu aldrig staaet overfor det Tilfælde, at Køber og Sælger efter at være blevet enige om en Handel, møder med alle Forhold saa klart aftalt, at der ikke er den ringeste Uenighed tilbage; det har altid vist sig, at der var et eller andet, som ikke var tilstrækkeligt aftalt — om der skulde betales Renter i Tiden indtil Restkøbesummen skulde betales, om det og det Stykke Inventar skulde med, om Fjerkræ eller andet var undtaget, o. s. v.

Jeg tror ogsaa, at den højtærede Ju-

stitsminister vil kunne bevidne fra sin Sagførervirksomhed, at Parterne meget sjældent har alting klart, saaledes at der ikke er Tvivl om noget som helst. Og jeg vil da gerne spørge, om Forholdet skal være det, at naar det under Arbejdet med at oprette dette Dokument viser sig, at et og andet Spørgsmaal ikke er aftalt tilstrækkeligt klart, saa at der er Uenighed mellem Parterne, skal Dommeren gribe ind og sige: nej, her er det kun den formelle Affattelse, der kan ske, saa naar Parterne ikke er enige, maa de gaa deres Vej igen!

Skal det formelle forstaas saa strengt, at der kun kan blive Tale om Affattelse paa Dommerkontoret, naar Parterne er absolut enige, saa at der kun er Tale om en ren blanketmæssig Affattelse, saa tror jeg Bestemmelsen vil blive uden nogen som helst praktisk Betydning, men saa synes jeg lige saa godt, man kan lade være med at sætte den ind i Loven.

I øvrigt har det ærede Medlem Hr. Pürschel udtalt sig udførligt om disse Spørgsmaal, og jeg er ganske enig i det ærede Medlems Udtalelser. Jeg vil kun tilføje, at naar man fra visse Sider — jeg var Vidne til det ogsaa under Forhandlingerne i Udvalget i Fjor — er tilbøjelig til at mene, at f. Eks. Oprettelse af Testamenter, er en saa nem og ligetil Handling, at den godt kan overlades til unge Dommerfuldmægtige, idet man betragter det som noget rent formelt, saa beror dette paa en absolut Misforstaaelse, og det tror jeg ogsaa, den højtærede Justitsminister vil give mig Ret i ud fra hans praktiske Erfaring.

Der er i Virkeligheden intet, der er saa vanskeligt som Oprettelsen af Testamenter, og der er intet Omraade, hvor der i den Grad er Trang til en Raadgiver som netop ved Oprettelse af Testamenter. Naar Folk skal disponere over deres større eller mindre Formue, har de nok gjort sig visse Tanker om, hvorledes de vil have den fordelt, men det viser sig altid, at Sagen ikke er gennemtænkt i alle Detailler, det er kun foreløbige Tanker, de har gjort sig, der er mangfoldige Ting, som skal overvejes nærmere. Der er ingen anden Virksomhed, hvor det i den Grad gælder om, om jeg saa maa sige, ligefrem at gaa bag ved den paagældendes Ønsker og søge at sætte sig fuldstændig ind i, hvad det er, han egentlig mener, for derigennem at finde den Udformning, han virkelig ønsker.

Jeg tror derfor, det vil være forkert at søge at indbilde Befolkningen, at den ved Oprettelsen af saadanne Dokumenter, som jo er nogle af de vigtigste Dokumenter, for-